

گذری بر سیره امام حسین (ع)

زهرا معاریان^۱، محبوبه السادات چاوشی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث دانشکده علوم و معارف اسلامی هدی. نشانی الکترونیکی: z.n.memaryan@gmail.com
^۲ دانشجوی کارشناسی رشته مدیریت دولتی، دانشکده طلوع مهر استان قم. نشانی الکترونیکی: chavoshi_mahbobeh@yahoo.com

چکیده

امام حسین علیه السلام، از جمله مربیان آسمانی است که پیروی واقعی از سیره عملی و اخلاقی آن حضرت، سعادت فرد و جامعه را تضمین می نماید و آنان را به سجایای اخلاقی و فضایل انسانی می رساند. امام حسین (ع) و حکایت زیستن و شهادتش و لحن گفتار و ابعاد کردارش، نه تنها نمونه یک بزرگمرد تاریخ را برای ما مجسم می سازد، بلکه آیینۀ تمام نمای فضیلت ها، بزرگ منشی ها، فداکاری ها، جان بازی ها، خداخواهی ها و خدا جویی ها است، او به تنهایی می تواند سعادت بشریت را ضامن گردد. به حکم آفرینش یکی از اوصافی که در نهاد هر انسانی به ودیعه گذارده شده، خصلت «الگوپذیری» است. داشتن مقتدا و الگو برای پذیرش و پیمودن راه درست، امری ضروری است. اگر چه نهضت عاشورا بسی تلخ و اسف بار بود و دل انسان های آزاده را جریحه دار کرد، ولی یک حادثه معمولی نبود، بلکه با تمام وقایع تاریخ تفاوتی بس عظیم داشت. زیرا هربرش عصاره نبوت و رسالت پنجمین نفر اصحاب کسا، تجسم حق و اسلام راستین، انسان کامل و تربیت شده دامان رسول خدا(ص) است. امام حسین(ع) انسانی الهی، با هدف است که افکار بلندش در جای جای این قیام و حرکت، تبلوری ویژه یافته است.

واژگان کلیدی:

امام حسین(ع)، عبادت، بندگی، پند و اندرز

مقدمه

«انسان» در میان موجودات، ارزشمندترین مخلوق الهی است «ولقد کرما بنی آدم» که خداوند او را در هیئت زیبا آفریده «لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم» و به وجود او افتخار نموده است «فتبارک الله احسن الخالقین» از سوی دیگر، برای تکامل و پرورش چنین موجودی، بهترین و کامل ترین مربیانی را تعیین نموده «لقد من الله علی المؤمنین اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم، یتلوا علیهم آیاته، ویزکیهم ویعلمهم الكتاب والحکمة» تا وی را به شاه راه سعادت برساند؛ زیرا مربی خوب، در رشد و کمال افراد تحت تربیت، اثر والایی دارد. از بارزترین کسانی که انسانیت را در تمام مراحل تاریخی مطرح و بنای رفیع اندیشه های انسانی را پایه گذاری کرد و به ارزش های

فردی و اجتماعی عینیت بخشید، سالار شهیدان حضرت حسین بن علی(ع) بود. او تاریکی هایی را که در مسیر حرکت معنوی و تکاملی بشر قرار داشت با نور هدایت از میان برد و طلوع فجر هدایت را در افق دل های جویندگان حقیقت و پویندگان طریق سعادت بشارت داد. او معلم راه بود که در راستای تحقق رسالت جد بزرگوارش (رسول اکرم(ص)) با مبارزه و پیکار با مظاهر فساد و نابودی بیداد و بیدادگری و اقامه مکتب ایمان و عدل، درس های آموزنده و سرنوشت سازی را به انسان ها آموخت. اسوه بودن امام حسین(ع) برای طالبان کمال و فضیلت انسانی، اختصاص به یک یا چند بعد از ابعاد وجود انسانی ندارد بلکه آن حضرت در همه ابعاد و به عبارت دیگر، در راه کمال انسان، بدون تردید یکی از عالی ترین الگوها برای همگان است، به همین علت برای هر جوینده کمال و فضیلت ضروری می نماید که در حد توان و استعداد خود زندگی نامه و سیره و سخن آن حضرت را مورد بحث و تحلیل و مطالعه دقیق قرار داده و اطلاعات لازم را در تمام زمینه ها دربار آن الگوی ارزنده بشریت به دست آورد، تا بتواند در مواقع مورد نیاز از سیره آن حضرت در زندگی فردی، اجتماعی و... بهره گیرد.

۱- عبادت و بندگی امام حسین(ع)

شکی نیست که بهترین وسیله برای تقرب و رسیدن به مقام قرب خداوند متعال و کمال حقیقی، عبادت و بندگی و کرنش در پیشگاه با عظمت اوست. هرکس به هر مرتبه و مقامی رسیده است تنها از این راه بوده و بس! پیامبران و اولیای الهی از همین مسیر به قرب خدا واصل شده اند و در پرتو عبادت و خاکساری به درگاه او به مقام نبوت و رسالت رسیده اند. عبادت خدا صرفاً خواندن چند رکعت نماز و انجام سایر عبادت های بدنی و مالی نیست بلکه معنای عبادت، چنان که علمای علم لغت ذکر کرده اند، غایت و نهایت خضوع و اظهار ذلت در پیشگاه خدای متعال است: «العبودیه إظهار التذلل، و العبادة ابلغ منها لأنها غایة التذلل»؛ و نماز و روزه و سایر اعمال، مصادیقی است از آن مفهوم کلی و راهی است برای رسیدن به آن مقام عالی» (مجلسی، ج ۷۸، ص ۱۸۳)